

I denne Forbindelse tillader Udvalget sig, som en Udvej til Udvidelse af Fabriktilsynet uden altfor store Omkostninger, at pege paa Bestemmelsen i § 41 i den norske Fabriklov af 10. September 1909 om »stedlige Tilsyn«, valgte af Kommunalbestyrelsen, som Supplement til det teknisk uddannede Fabriktilsyn. Saafremt noget lignende indføres her hjemme, forventer Udvalget, at ogsaa Kvinder vil faa Sæde i Tilsynsraadene.

Idet Dansk Kvindesamfund anbefaler disse Henstillinger til det høje Ministeriums velvillige Overvejelse, tillader man sig sluttelig at fremhæve, at D. Kv. Sf.'s Fællestyrelse er enig med Udvalget i, at man paa flere Punkter kunde have ønsket at opstille mere vidtgaaende Fordringer, men dog har ment ikke at burde kræve mere end det, der kunde være grundet Haab om at faa gennemført.

Brev från Sverige.

15. Jan. 1910.

Fru Redaktör.

Det är nu länge sedan jag meddelade »Kvinden og Samfundet« några gjorda landvinningar på rösträttsområdet. Jag har nämligen just icke haft något av betydelse att omtala.

Men i dag har jag verkligen en stor och högst märkelig nyhet att förkunna, den är i sanning så förvånande, att jag ej ens vet hur jag skall kunna förklara den.

Som jag förr meddelat ha de kvinnor — gifta eller ogifta — kommunal rösträtt, som få egen debetsedel, eller med andra ord alla de som ha minst 500 kr. i egna inkomster, över vilka de ha dispositionsrätt, vare sig på grund av äktenskapsförord¹⁾, arbetsinkomst eller av andra orsaker.

Som de gifta kvinnorna hos oss i regeln ej göra äktenskapsförord utan ha ägandegemenskap med sin man, så har den gifta kvinnan, i stort sett, stått utanför den kommunale rösträtten. Likaså utanför den, från och med i år, vunna valbarheten

till stadsfullmäktige²⁾ och andra kommunala värv.

Nu har emellertid fru Anna Bugge-Wicksell, som är en skarp jurist upptäckt, att praktiskt taget kunna *alla* gifta kvinnor förskaffa sig kommunal rösträtt blott de deklarerar för en inkomst av 10 kronor — ja om mannens inkomst överstiger 1,800 kr. behöver hustruns särskilt beskattade inkomst ej vara större än 1 krona — säger och skriver *en* krona!

Som bekant ligger skatteprincipen till grund för den kommunala rösträtten.

Nu är det så, att enligt par. 11 i bevillningsförordningen får det bevillningsfria avdraget icke tagas från både mannens och hustruns inkomster, var för sig, utan från deras sammanräknade inkomster.

Ett exempel: om nu mannen deklarerar för 490 kr. på en ort³⁾ där det bevillningsfria avdraget är 450 kr. och hustrun så skaffar sig en inkomst av 10 kr. och deklarerar för den, så blir summan av bådas inkomster 500 kr. När därifrån drages de 450, återstår 50 kr. att skatta för.

Av dessa 50 skall enligt bevillningsförordningen mannen skatta för $\frac{40}{50}$ och hustrun för $\frac{1}{50}$. Han skattar för 49 kr. och får da 1 röst — hon skattar för 1 kr. och får också 1 röst.

Försummar mannen att betala skatt för sina 49 kr. och därigenom mister sin röst, så har hustrun lika fullt *en* röst, blott hon betalar skatt för sin krona.

Om mannens inkomst överstiger 1,800 kr. är det, som förut nämnt, nog för hustrun om hennes särskilt beskattade inkomst är en enda fattig krona.

Härtill kommer att i och med, att hon är kommunalt röstberättigad är hon även valbar till stadsfullmäktige, kommunalnämnd, skolråd m. m.

Detta fyndiga sätt att skaffa den gifta kvinnan kommunal rösträtt framställde fru Wicksell på Landsföreningens nyss avslutade centralstyrelsemöte. Nyheten flög som en blix genom hela svenska pressen.

Justitieministern och andra statsråd intervjuades ögonblickligen av de stora huvudstadsbladen. Ingen kunde motsäga eller bestrida fru Wicksells tolkning.

Det var ganska tydligt att här hade regering och riksdag och övriga lagkloke⁴⁾ vid bevillningsförordningens utarbetande

¹⁾ Ägtepagt.

²⁾ Byrådsmedlemmer. ³⁾ Sted. ⁴⁾ Lovkyndige.